

بچه که

بودم وقتی کارت دعوت عروسی

یا یک مراسم را به در خانه‌مان می‌آوردند، همیشه روی پاکت، اسم پدرم نوشته شده بود. هر بار که این اتفاق می‌افتاد ناخودآگاه در دل آرزو می‌کردم: "ای کاش برای یک بار هم که شده، اسم مرا روی پاکت بنویسند." برای همین چیزها بود که خدا خدا می‌کردم زودتر بزرگ شوم. حالا یک مؤسسه‌ای به نام "خانه‌ی خلاقیت کودکان هفت سنگ" وجود دارد که روی کارت‌های دعوت اسم کودکان را می‌نویسند و آنها را به مراسم دعوت می‌کنند. همیشه بچه‌ها را به واسطه‌ی همراهی با پدر و مادرها به مراسم راه می‌دهند، اما این بار بزرگترها به خاطر اینکه همراه کودکان هستند می‌توانند به محل مراسم وارد شوند.

"خانه‌ی خلاقیت کودکان هفت سنگ" کودکان را دعوت می‌کند تا در فضایی صمیمی بازی کنند. غرفه‌های گوناگون بازی در خانه‌ی بازی، برپا می‌شود.

■ غرفه‌ی ساختنی‌ها :

در تقسیم بندی سنی، معمولاً اسباب بازی‌های ساختنی با ابعاد بزرگ و اتصالات راحت برای گروه‌های سنی پایین مناسب‌تر است. طبیعتاً هرچه سن کودک بالاتر می‌رود، پیچیده بودن بازی و فعالیت‌ها رغبت بیشتری را در او ایجاد می‌کند. در این غرفه، ساختنی‌های مغناطیسی، قطعات چوبی با اتصالات دکمه‌ای، آجره‌ها، بلوک‌های پلاستیکی و مکعب‌های فومی وجود دارد.

■ غرفه‌ی ظروف آشپزخانه:

تا پیش از ۳ سالگی، کودکان تمایل دارند بیشتر با وسایل واقعی زندگی بازی کنند تا با اسباب بازی، به همین دلیل در غرفه‌ی ظروف آشپزخانه، سعی می‌شود در کنار اسباب بازی‌ها مجموعه‌ای از ظروف واقعی آشپزخانه هم فراهم شود تا بچه‌ها در گروه‌های سنی مختلفه بتوانند با آنها بازی کنند.

■ غرفه‌ی تولید صدا:

در خانه‌های کوچک آپارتمانی، بچه‌ها کمتر اجازه پیدا می‌کنند بازی‌های پر سر و صدا انجام دهند. در اینجا وسایلی مانند: چکش، طبل، سنخ، دستگاه بلز و... وجود دارد که کودکان از ایجاد سر و صدا لذت ببرند. میکروفون و بلندگو

هم فراهم است تا بچه‌ها برای والدین سخنرانی کنند یا آواز بخوانند.

■ غرفه‌ی نمایش:

بچه‌ها برای بیان عواطف احساسات و نظراتشان احتیاج به فرصت دارند.

یکی از بهترین فرصت‌ها برای برآوردن این نیاز، نمایش است. در این غرفه کودکان برای لحظاتی در نقش‌های متفاوتی قرار می‌گیرند. وسایل گریه، لباس‌های حیوانات، عروسک‌های انگشتی، لباس فضایی، لباس نظامی، انواع کلاه‌های نظامی و پلیسی، آینه‌های بزرگ و... در این غرفه وجود دارد.

■ غرفه‌ی نقاشی:

در این محل، سعی می‌شود شرایط نقاشی کردن در موقعیت‌های مختلف فراهم گردد. رنگ، مداد شمع، مداد رنگی و همچنین کاغذ، وسایلی است که در دسترس بچه‌ها قرار می‌گیرد.

در یکی از برنامه‌هایی که

اجرا شد کودکی با کمتر از

۳ سال سن، سر و روی

خود را رنگ کرده

بود و تلو تلو خوران

روی رول‌های

کاغذ به رسم

الخطی که فقط

خودش می‌فهمید، چیزی

می‌نوشت. دیگری گاه

نقاشی می‌کشید و گاهی به

تماشا گرانش نگاه می‌کرد؛

شاید پیش خودش فکر

می‌کرد: عجب بابا! ما یک پا

کمال الملک بودیم و خودمان

خبر نداشتیم.

■ زمین ماسه و گل بازی:

برای یک کودک، خلّاق‌ترین

اسباب بازی، خاک و ماسه است. زیرا

از خودش هیچ حالتی ندارد و به هر

حالتی در می‌آید. حتی در احادیث نبوی،

بازی با خاک برای کودکان توصیه شده

است. بازی با ماسه و گل فرصتی است که ما به

دلیل نگرانی‌های بهداشتی و غیره آن را از

فرزندانمان دریغ می‌کنیم.

در دعوت نامه‌ی مراسم، از پدرها و مادرها

علی زبوری فرد

روز بازی

مناسب ترین اسباب بازی برای اوست. کارشناسان "خانه ی خلاقیت کودکان هفت سنگ" می گویند: در بازار، اسباب بازی های ساختنی فراوانی وجود دارد. وقتی پدر و مادر یک بازی را برای فرزند خود تهیه می کنند همراه آن، راهنمای فعالیت وجود ندارد، راه را برای بروز خلاقیت و ابتکار کودکان باز می گذارند. اگر اسباب بازی با پیش فرض ها و دستورهایی از پیش تعیین شده نباشد، کودک بیشتر می تواند در آن دخل و تصرف کند.

در این برنامه ها سعی می شود پیش از اجرای برنامه، فضا به گونه ای ساخته شود که بچه ها، خود، بدون کمک مربی بتوانند خلاقیت هایشان را بروز دهند. اصولاً در کار تعلیم و تربیت مربی باید بیشترین وقت را صرف طراحی آموزشی کند تا اجرای آموزش.

متأسفانه در زمان ما، بسیاری از بازی های کودکان، به بازی های کامپیوتری محدود شده است؛ این بازی ها بیشتر به پرورش رشد ذهنی کودک می پردازند. در بازی های ما هیچ کس نمی بازد و نمی برد یا نمی سوزد و از بازی، بیرون نمی رود، شخصیت کسی خورد نمی شود و همه لذت می برند.

نکته ی جالب در حین برگزاری برنامه ها، این است که بعضی از خانواده ها سعی می کنند فرزندانشان به همه ی غرفه های بازی بروند و به همه ی بازی ها بپردازند. در حالی که هنگام ورود به والدین سفارش می شود تا کودکان در انتخاب نوع بازی و زمان پرداختن به هر بازی آزاد باشند. پدر و مادرهایی که این توصیه را رعایت می کنند، بچه هایشان بیشتر از بازی لذت می برند.

روز بازی
روز خوب ایده پردازی،
کودک ما مثل جوجه
پردرآورده
از جهان دیگری کو
سر در آورده
ذهن یک کودک نمرده
خلقتی ایجاد
صد مبارک باد این میلاد
صد مبارک باد این میلاد.....

دخترش در حال بازی با شن و ماسه عکس می گرفت و بعضی ها هم در کلاس خلاقیت پای مدرس نشسته بودند.

آقای محمد علی مهر آزما، مدیر "خانه ی خلاقیت کودکان هفت رنگ" درباره ی این فعالیت توضیح می دهد: "ما اردوهای بازی خلاق را در تهران و شهرهای مختلف برای کودکان برگزار کرده ایم.

برای برپایی اولین برنامه ها از مرحله ی طراحی تا اجرای فعالیت ۴۰ روز طول کشید. بیش از ۲۰ نفر در این پروژه فعالیت کردند. برای این کار بیش از ۴۸۰ ساعت وقت صرف شد. سعی کردیم برای تمام گروه های سنی، از نوزاد تا ۱۲ سال، برنامه داشته باشیم. در طراحی بازی ها، برای تقویت رشد کودکان و ایجاد زمینه ی پرورش خلاقیت در حیطه های حرکتی، عاطفی، ذهنی، اجتماعی و کلامی فکر کردیم. انتخاب نوع بازی ها نتیجه ی مطالعه ها و تجربه های چندین ساله ی تیم تخصصی طراح و مجری برنامه است. خیلی از خانواده ها می پرسند برای بروز خلاقیت چه نوع بازی برای چه گروه سنی مناسب است؟ در فضای اردوی بازی خلاق، پدرها و مادرها فرصت دارند تا ببینند که چه اسباب بازی برای بچه هایشان مناسب تر است.

من خودم ترجیح می دهم که فرزندم را در برابر اسباب بازی ها قرار دهم. هر اسباب بازی که او انتخاب کرد و توانست بیشتر به صورت فعال با آن بازی کند

خواسته می شود که لباسی به تن بچه ها بپوشانند تا آنها بتوانند راحت بازی کنند. وقتی آنها وارد فضای بازی های گل و ماسه و نقاشی می شوند می فهمند که این توصیه خیلی به جا بوده است.

■ غرفه ی کاردستی:

وسایلی مانند: انواع چسب کاغذ و مقوا های رنگی، قیچی، دکمه، کاموا و دور ریختنی هایی مانند: جعبه ی دستمال کاغذی، پوست پسته، بطری نوشابه و جعبه ی تخم مرغ در این غرفه گذاشته می شود تا کودکان، خلاقیت های خود را بروز دهند و با استفاده از این مواد، کار دستی بسازند.

■ بازی های حرکتی:

در این قسمت بالا رفتن از نردبان طنابی، طناب گره دار و تاب خوردن با لاستیکی که از سقف آویزان می گردد برای بعضی از بچه ها، کاری است که با آن، توانایی های خود را به رخ می کشند. پسری بر روی تشک های پهن شده، راه به راه پشتک می زد. چند دختر بچه در تونل قایم باشک بازی می کردند.

■ غرفه ی پژوهش:

وسایلی مانند: باتری، قطب نما، آرمیچر، میکروسکوپ و ذره بین، ابزار پاسخگویی ذهن کنجکاو کودکان می گردند. همچنین وسایل از کار افتاده ای مانند تلفن خراب شده، کیس کامپیوتر خراب، تلویزیون و ضبط از کار افتاده ... فراهم می شود تا کودکان به اندازه ای که به هر کدام از این وسایل کنجکاو می شوند با آچار و پیچ گوهستی به جان آنها بیفتند.

در غرفه ای دیگر، لاستیک های فرسوده ی ماشین را از پیش شسته بودند و در اختیار بچه ها گذاشته بودند. هیجان لاستیک بازی، پدرها را هم وارد گود بازی می کرد. از دید اهالی "خانه ی خلاقیت کودکان هفت سنگ"، این بازی ها معمولاً ارزان و در دسترس هستند که ما بچه ها یمان را از استفاده ی آنها محروم می کنیم.

در برنامه های خانه ی خلاقیت، بزرگترها تحت امر کوچکترها هستند. پدری با فرزندانش به بازی با برق مشغول بود. که پا به پای پسرش با رغبت بازی می کرد. پدری دیگر، دائم از